DEFINICHÍ OBOR

- spočívá v resení rovnic a nerovnic a dosarení nulových bodu

podle nasledujících pravidel

jmenovatel xlomku
odmocnina
exponenciální a*
logaritmus lnx
arcsin x, arcosin x

Pr.
$$f(x) = \sqrt{\log(\log(x+5))}$$

•
$$x+5 > 0$$

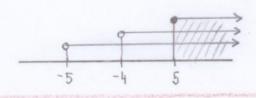
 $x > -5$

• log
$$(\log (x+5)) \ge 0$$

 $\log (x+5) \ge 1$ (10°)
 $x+5 \ge 10$ (101)
 $x \ge 5$

•
$$log(x+5) > 0$$

 $x+5 > 1$ (10°)
 $x > -4$

Pr.
$$f(x) = \sqrt{x^2 - 4} + 3 \cdot \sqrt{2 - x} + \sqrt{3x^2 + 4}$$

$$x^{2}-4 \ge 0$$

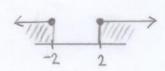
$$x^{2} \ge 4$$

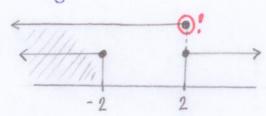
$$|x| \ge 2$$

•
$$3 x^2 + 4 \ge 0$$

$$3x^2 \ge -4$$
$$x^2 \ge -\frac{4}{3}$$

vždy!

$$f(x) = \frac{x}{2} \cdot \sqrt{\chi^2 - 9} - \frac{9}{2} \cdot ln(x + \sqrt{\chi^2 - 9})$$

$$f'_{(\chi)} = \left(\frac{\chi}{2} \sqrt{\chi^2 q}\right)' - \left(\frac{q}{2} \ln \left(\chi + \sqrt{\chi^2 q}\right)\right)'$$

$$f'_{(x)} = \left(\frac{x}{2}\right)' \cdot \sqrt{\chi^2 - 9} + \frac{x}{2} \cdot \left(\sqrt{\chi^2 - 9}\right) \cdot 2x - \frac{9}{2} \cdot \left(\ln \left(x + \sqrt{\chi^2 - 9}\right)' \cdot 2x\right)$$

$$f_{(x)} = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{\chi^{2} - 9} + \frac{\chi}{2} \cdot \frac{1}{2 \cdot \sqrt{\chi^{2} - 9}} \cdot 2x - \frac{9}{2} \cdot \frac{1}{\chi + \sqrt{\chi^{2} - 9}} \cdot \frac{1}{\chi +$$

Károrky

1) Dosadíme do zadané funkce bod Ty címž doslaneme jeho druhou souřadnice T=[xo; yo]

11) Funkci robrivajeme (není mutné dokončit úpravy, stačí správně robrivovas)

111) Dosadime do derivace bod x. Doplnime do vroiecku:

Mecna:
$$y - y_0 = f(x_0) \cdot (x - x_0)$$

normála:
$$y - y_0 = \frac{-1}{f'(x_0)} \cdot (x - x_0)$$

Př.
$$f(x) = 3 - 2 \cdot ln \sqrt{\frac{4-x}{x+2}}$$
 T=[1;0]

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) = (-2 \cdot \ln \sqrt{\frac{4-x}{x+2}})' = (-2) \cdot \frac{1}{\sqrt{\frac{4-x}{x+2}}} \cdot \frac{[-1 \cdot (x+2)] - [(4-x) \cdot 1]}{(x+2)^2} \cdot \frac{1}{2 \cdot \sqrt{\frac{4-x}{x+2}}} = \frac{1}{2 \cdot \sqrt{\frac{4-x}{x+2}}}$$

$$= \frac{-2}{\sqrt{\frac{4-x}{x+2}}} \cdot \frac{-x-2-4+x}{(x+2)^2} \cdot \frac{1}{2 \cdot \sqrt{\frac{x+x}{x+2}}} = \frac{42^6}{2 \cdot \frac{4-x}{x+2} \cdot (x+2)^{2-1}} = \frac{6}{(4-x) \cdot (x+2)}$$

$$f(1) = \frac{6}{9} = \frac{2}{3}$$

$$m \cdot y - 3 = -\frac{3}{2} \cdot (x - 1)$$

- netreba derivaci dopocisavas (snadno udelame chybu), je lepsi roonou bod xo doplnis:

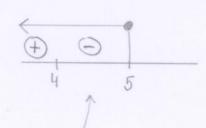
MMORNIZ

- 1) Ljistime definiché obor, Lj. interval, na kterém funkce existuje jedine v tombo intervalu se funkce mice nejak chovas.
- ") Vypočlime derivaci a upravíme.
- ma osu a sjistime, kdy je fukkce rostoucí a klesající.

Př.
$$f_{(x)} = (x-2) \cdot \sqrt{5-x}$$

11)
$$f'(x) = \sqrt{5-x} + \left[(x-2) \cdot \frac{1}{2 \cdot \sqrt{5-x}} \right] \cdot (-1) = \sqrt{5-x} + \left(\frac{x-2}{2\sqrt{5-x}} \cdot (-1) \right) = \sqrt{5-x} + \frac{2-x}{2\sqrt{5-x}} = \frac{2 \cdot (5-x) + 2-x}{2\sqrt{5-x}} = \frac{12-3x}{2\sqrt{5-x}}$$

Mulové tody:
$$\frac{12-3x}{2\sqrt{5-x}} = 0$$
 $\frac{12-3x=0}{3x=12}$ $\frac{2\sqrt{5-x}=0}{5-x=0}$ $\frac{5-x=0}{x=5}$

POZOR! Dosazujime do první derivace.

POZOR! Da D se nestridá vědy!

WINYEXITA A KINXINITA

- 1) Wraime definicné obor.
- 1) spocilame proni a druhou derivaci
- m) Druhou derivaci poloxime = O abychom zjistili nulové body.
- vy Tam, kde je Dje konvexné, kde je O je konkávné.

Mema'-li mulové body, je konverní ci konkavní v celem svém definicním oboru (spocísame pomocí 2 derivace).

$$Pr. f_{(x)} = 2x + e^{-\frac{X^2}{2}}$$

1)
$$X \in \mathbb{R}$$

1) $f'(x) = 2 + e^{-\frac{X^2}{2}} \cdot (-\frac{X^2}{2})' = 2 + e^{-\frac{X^2}{2}} \cdot (-X) = 2 - \frac{X^2}{2}$

$$f''_{(X)} = (-X \cdot \ell^{\frac{-X^{2}}{2}})' = (-1) \cdot \ell^{\frac{-X^{2}}{2}} + (-X \cdot \ell^{\frac{-X^{2}}{2}}) \cdot (-X) = -\ell^{\frac{-X^{2}}{2}} + \chi^{2} \cdot \ell^{\frac{-X^{2}}{2}} = \ell^{\frac{-X^{2}}{2}} \cdot (\chi^{2} - 1)$$

$$10 \cdot \ell^{\frac{-X^{2}}{2}} = 0$$

$$10e^{-\frac{\chi^2}{2}} = 0 \dots \text{ ridy velsi ner nula}$$

$$x^{2}-1=0$$
 $x^{2}=1$
 $(x)=+1$
 $(x)=+1$

konkarní na (-1;1) konverní na (-0;-1) a (1;0)

dosarujeme do f"

nflexní body:

$$f(-1): 2^{-1}(-1) + 2^{-2} = -2 + \sqrt{2}$$

 $f(1): 2 + 2^{-\frac{1}{2}} = 2 + \frac{1}{\sqrt{2}}$ } desarujeme do radání!

f(1): 2+2=2+1

EXTREMY FUNGE

- 1) Funkci aderivajeme. Definicní obor nemusime resis, nebol má funkce kadan interval. inderval.
- 2) Derivaci poloxíme roomu nule a pomocí grafu overvíne pruběh funkce. Ejissujeme LOKALNÍ MINIMUM A MAXIMUM. IK hodnose x vypocísame y dosazenim do zadani.
- 3) Dosaremm bodu se radaného inservalu do druke radání sjišlujeme

GLOBALNI MINIMUM A MAXIMUM meri byso hodnosy karakujeme i nulody bod. · body lokalni i globalni

V nejvyssi hodnosi je macimim, o nejniksi minimum.

dosakujeme do zadání · bylo body pro lokabni riskam f(x)=0 a pro globalní re radaného intervalu

Pr. $f(x) = 5 \cdot \sqrt{4x^2 + 4x + 10} + 10$ XE <-1,1>

1)
$$f(x) = 5 \cdot \frac{1}{2 \cdot \sqrt{4x^2 + 4x + 10}} \cdot (8x + 4) = \frac{2(20x + 10)}{2 \cdot \sqrt{4x^2 + 4x + 10}} = \frac{20x + 10}{\sqrt{4x^2 + 4x + 10}}$$

[-\$;5\2+10]

$$20x + 10 = 0 4x^{2} + 4x + 10 = 0$$

$$20x = -10 x_{1/2} = \frac{-4 \pm \sqrt{16 - 48}}{8}$$

$$x_{1/2} = \frac{-4 \pm \sqrt{16-48}}{8}$$

D<0... mení NB

V bode $x = -\frac{1}{2}$ se nachásí lokální minimum. (maximum neceistuje)

$$(3)$$
 -1: $5 \cdot \sqrt{4-4+3} + 10 = 5\sqrt{3} + 10$

~~~~~

$$7\frac{1}{2}:5.\sqrt{4+4+3}+10=5\sqrt{11}+10$$

$$\sqrt{1:5.\sqrt{1-2+3}+10} = \frac{5\sqrt{2}+10}{1}$$

V = 1 je globální maximum. $V = -\frac{1}{2}$ je globální i lokální minimum.

MAX [1; 5 1/4 10]

MIN [-1/2; 5/2+10]

CASTALL ROPER

1) Wraine si definioni obov.

2) Spocisame limitu v bode e definicního oboru. Vychazí-li ±, pak limita buď neexistuje, nebo má recení ± 0 (oboustranna limita neexistuje).

3) Vypocítame k a q podle vroce (polyromy nejvysuho rádu vypouštime).

$$k = \frac{f(x)}{x}$$
  $q = f(x) - k x$

$$Pr.$$
  $f(x) = \frac{5-2x-11x^2}{4+x}$

(1)
$$4 + x \neq 0$$

  $x \neq -4$

a)
$$\lim_{x \to -4^+} \frac{5-2x-11x}{4+x} = \frac{\bigcirc}{\bigcirc} = -\infty$$
b) $\lim_{x \to -4^-} \frac{5-2x-11x}{4+x} = \frac{\bigcirc}{\bigcirc} = +\infty$

$$k = \frac{f(x)}{x} = \frac{5-2x-1/x^2}{4+x} = \frac{5-2x-1/x^2}{x\cdot (4+x)} = \frac{5-2x-1/x^2}{4x\cdot (4+x)} = \frac{5-2x-1/x^2}{4x\cdot (4+x)} = \frac{1}{4x\cdot (4+x)} =$$

$$q = f(x)^{-} k \cdot x = \frac{5 - 2x - 1/x^{2}}{4 + x} - (-1/x) = \frac{1/x \cdot (4 + x) + (5 - 2x - 1/x^{2})}{4 + x} = \frac{42x + 5}{4x + 4} = \frac{42}{4x + 4}$$

$$y = kx + q$$

$$y = -Mx + 42$$

THEORY POLYNOM

- spocilame první, druhou, tretí... až x-sou derivaci a její hodnosu v radaném bodě a dopeníme do vrorce:

$$T_{m(x)} = f(x_0) + \frac{f'(x_0)}{1!} \cdot (x - x_0)^1 + \frac{f''(x_0)}{2!} \cdot (x - x_0)^2 + \frac{f'''(x_0)}{3!} \cdot (x - x_0)^3 \dots$$

Pr.
$$f(x) = x^2 - ln(2x-1)$$
  $x = 1$ 3. stupne

1)
$$f'(x) = 2x - \frac{1}{2x-1} \cdot 2 = 2x - \frac{2}{2x-1}$$

2)
$$f'(x) = 2 - \frac{(-2) \cdot 2}{(2x-1)^2} = 2 + \frac{4}{(2x-1)^2}$$

3)
$$f'''_{(x)} = \frac{(-4) \cdot 2 \cdot (2x+1) \cdot 2}{(2x+1)^{3}} = \frac{-16}{(2x-1)^{3}}$$

$$T_{3(1)} = 1 + \frac{0}{4!} \cdot (x-1)^{4} + \frac{6}{2!} \cdot (x-1)^{2} - \frac{16}{3!} \cdot (x-1)^{3}$$

$$T_{3(1)} = 1 + 3 \cdot (x-1)^{2} - \frac{8}{3!} \cdot (x-1)^{3}$$

$$T_{3(1)} = 1 + 3 \cdot (x-1)^2 - \frac{8}{3} \cdot (x-1)^3$$

METODY MIESTONEE

METODA	
prima	vhodná úprava
per parles	umime-li kintegroral alespon 1 Elen
substituce	je-li jeden člen derivací druhého
g'(x) / g(x)	jmenovalel se po reliciování rovná čilaleli
Podíl g(x) / g(x) parciální zlonky	pomocí korenie rozdělíme rac. fci no souchy
	prima per parles substituce g'(x) g(x)

MIESTRIE

1) PŘÍMÁ METODA

- pomocí algebraických úprav rozdělis na součsty či rozdíly - reálná čísla (scelně e, Tt, ln) můžene postavis před integrál konstan - predersim o uprave mocnin a odmocnin a pouzisí ossahu mesi unx a cosx

Pr.
$$\int \frac{3-5\cdot\sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1-x^2}} = 3-\int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} - 5-\int \frac{\sqrt{1-x^2}}{\sqrt{1-x^2}} = 3 \arcsin x - 5x + C$$

METODA PER PARTES

- skládá-li se insegrál a násobku, jehoz jeden élen læ oznacis

na derivaci, pak dosadíme do vzorce su'v = u·v - su·v

$$\Pr[X^{3} \cdot \ln X] = \begin{vmatrix} u' = x^{3} \\ u = \frac{x^{4}}{4} \end{vmatrix} = \frac{\ln x}{x} = \frac{x^{4}}{4} \cdot \ln x - \int \frac{x^{4}}{4} \cdot \frac{1}{x} = \frac{x^{4}}{4} \cdot \ln x - \frac{1}{4} \cdot \int x^{3} = \frac{x^{4}}{4} \cdot \ln x - \frac{1}{4} \cdot \frac{x^{4}}{4} = \frac{x^{4}}{4} \cdot \left(\ln x - \frac{1}{4}\right) + C$$

3) METODA SUBSTITUCE

- složité části insegrálu si vyjádríme pomocí &, které následně adecivajeme podle dx, abychom si mohli dx vyjádrík - Sakovýso insegral spocisame a posleže provedeme substisuci spet

$$\begin{array}{c|c}
Pr. \int \frac{1}{\sqrt{2+3x}} \cdot dx = \sqrt{2+3x} = \lambda \\
2+3x = \lambda^{2} \\
3 \cdot dx = 2\lambda \\
dx = \frac{2\lambda}{3}
\end{array} = \int \frac{1}{\lambda} \cdot \frac{2\lambda}{3} = \frac{2}{3} \int dt = \frac{2}{3} \cdot \lambda + C$$

Substituce zpet: 2/3. 12+3x + C

WRATY INTESPAL

- spočílame integrál a dosadíme horní mer a od ní odečseme hodnosu sudiklou po dosarení dolní mere

$$\operatorname{Pr} \cdot \int_{-2}^{1} (3x^{2} + 2x - 9) \cdot dx = \left[3 \cdot \frac{x^{3}}{3} + 2 \cdot \frac{x^{2}}{2} - 9x \right]_{-2}^{1} = \left[x^{3} + x^{2} - 9x \right]_{-2}^{1} = \left[(1 + 1 - 9) - (-8 + 4 + 18) \right]_{-2}^{1} = (1 + 1 - 9) - (-8 + 4 + 18) = -21$$

$$\operatorname{Pr}^{x} \cdot \int_{0}^{\frac{\pi}{2}} \sin^{2} x \cdot \cos x \cdot dx = \left| \sin x = A \right| = \int_{0}^{2} A^{2} \cdot dt = \left[\frac{\lambda^{3}}{3} \right]_{0}^{\frac{\pi}{2}}$$

Substituce zpět:
$$\frac{\sin^3 x}{3}$$

Dosazení: $\left[\frac{\sin^3 x}{3}\right]^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\left(\sin^{\frac{\pi}{2}}\right)^3}{3} = \frac{\left(\sin^{\frac{\pi}{2}}\right)^3}{3} = \frac{1}{3}$

DIFERENCIALNI ROVNICE

1. RADU:

A. ZKRÁCENÁ DIFERENCIÁLNÍ ROVNICE

-> separace promenných - máme-li násoblk dvou funkcí y'= f(x). g(x)

$$x \cdot y' = 2y$$

$$y' = \frac{2y}{x}$$

$$y' = \frac{2}{x} \cdot y$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{2}{x} \cdot y$$

$$\frac{dy}{dy} = \frac{2}{x} \cdot dx$$

$$\left(\frac{1}{x} \cdot dy = 2 \cdot \left(\frac{1}{x} \cdot dx\right)\right)$$

$$x \cdot y' = 2y$$

$$y' = \frac{2y}{x}$$

$$y' = \frac{2}{x} \cdot y$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{2}{x} \cdot y$$

$$\frac{dy}{dy} = \frac{2}{x} \cdot dx$$

$$\int \frac{1}{y} dy = 2 \cdot \int \frac{1}{x} dx$$

$$ln |y| = 2 \cdot ln |x| + ln |C|$$

 $ln |y| = ln x^2 + ln C$
 $ln |y| = ln (Cx^2)$
 $|y| = C \cdot x^2$
 $y = C \cdot x^2$ $C \in \mathbb{R}$

- 1) esamostatníme y
- 2) upravime na soucin (konstantu je lepe nechal w nexname x)
- 3) nahradime y ka podie dy 4) presuneme x a y
- 5) samoslatne rintegujime
- 6) doplnime konstantu
- 7) upravine 8) odlogarjemujeme
- 9) vyjadrime y

B. NEZKRA'CENA' DIFERENCIA'LNI' ROVNICE

→ Variace konstanty - pro romice ve war ay+ by = h(x)

1) y'-y=0 y'= y dy = y

$$\int \frac{dy}{y} = \int dx$$

$$\ln |y| = x + C \quad |e^{x}|$$

$$|y| = e^{x+C}$$

|y|=ex.ec y=ex.K 1) postavime rovno nule a vyresime separaci promennych

e konstansa; tan oznacime je napr. K

- 11) y2=(ex. K(x)) y'= ex. K(x) + ex. K(x)
- y'- y = ex ex K(x) + ex. K(x) - ex K(x) = ex $\ell^{\times} \cdot K'_{(\times)} = \ell^{\times}$ K'(x) = 1
- K(x) = 51. de $y_2 = e^x \cdot K(x)$ $K_{(x)} = x$
- 2) variace konstant dosadme y a jeho derivaci x bodu 1) do radání
- · pokud počísame dobře, nederivované konstanty se vykratí
- · rinsegrujime abrychom se kbavili derivace konstanty
- · doplnime do y 2

111) y= y+ y2

= l'· X

3) soucel y a y2

 $y = \ell^{x} \cdot K + \ell^{x} \cdot x = \ell^{x} \cdot (x + K)$

2 2. ŘADU:

A. S KONSTANTNIMI KOEFICIENTY-HOMOGENNI' (A mulou magnaro)

$$ay'' + by' + cy = 0$$

 $ak^2 + bk + c = 0$

1)
$$D > 0$$
: $k_{1/2} = \frac{-b + \sqrt{D}}{2a}$

k ... doplnime do vxorce.

2)
$$D=0$$
: $k_1=k_2=k=\frac{-b}{2a}$

3)
$$D < 0$$
: $k_{1/2} = \overline{a} + \overline{b} \cdot i = \frac{-b + \sqrt{|D|}}{2a}$

 $\overline{a} = \frac{-b}{2a}$ $\overline{b} = \frac{\sqrt{|D|}}{2a} \cdot i$

$$y = C_1 e^{\overline{a}x} \cos \overline{b}x + C_2 e^{\overline{a}x} \sin \overline{b}x$$

Pr.
$$y'' + 2y' + 3y = 0$$

 $k^2 + 2k + 3 = 0$

 $\bar{a} = -1$ $\bar{b} = \sqrt{2}$

y= C1 e x cos \(\frac{1}{2}\times + C_2 \) e x in \(\frac{1}{2}\times\)

$$k_{1/2} = \frac{-2^{+}\sqrt{14-121}}{2} = \frac{-2+\sqrt{8}\cdot i}{2} = \frac{-1+\sqrt{2}i}{2}$$

B. SE SPECIA'LNI' PRAVOU STRANOU

$$n^{2} + 4k + 3 = 0$$
  $k_{12} = \frac{4^{+}\sqrt{16-12}}{2} < \frac{3}{1} \quad k_{1} = 1$

b)
$$b = 1$$
 $k = 1$
 $k = 1$
 $(k_1 = 1; k_2 = 3)$

$$H_{0(x)} = A$$

$$H_{1(x)} = Ax + B$$

$$H_{2(x)} = Ax^{2} + Bx + C$$

$$y_2 = x^1 e^{1x} \cdot (Ax + B) = e^x \cdot (Ax^2 + Bx)$$
 $y' = e^x \cdot (Ax^2 + Bx) + e^x \cdot (2Ax + B) = e^x \cdot (Ax^2 + 2Ax + Bx + B)$
 $y'' = e^x \cdot (Ax^2 + 2Ax + Bx + B) + e^x \cdot (2Ax + 2A + B) = e^x \cdot (Ax^2 + 2Ax + Bx + B)$

$$y' = \ell^{x} \cdot (Ax^{2} + Bx) + \ell^{x} \cdot (2Ax + B) = \ell^{x} \cdot (Ax^{2} + 2Ax + Bx + B)$$

$$y'' = \ell^{x} \cdot (Ax^{2} + 2Ax + Bx + B) + \ell^{x} \cdot (2Ax + 2A + B) = \ell^{x} \cdot (Ax^{2} + 4Ax + Bx + 2B - 2A)$$

$$\log (2en)' do = 0 de' d'$$

Posazení do zadání:

$$e^{x} (Ax^{2} + 4Ax + Bx + 2A + 2B) - 4 \cdot e^{x} (Ax^{2} + 2Ax + Bx + B) + 3e^{x} (Ax^{2} + Bx) = -4x \cdot e^{x}$$

$$-4A = -4 \qquad A = 1$$

$$2A - 2B = 0$$

$$2A - 2B = 0$$

$$2A - 2B = 0$$

$$42 = \ell^{x} \cdot \left(x^{2} + \chi \right)$$

P1:
$$ay'' + by' + cy = e^{x} \cdot (cos qx + sin qx)$$

=
$$N = nyisi k čísel polyromů; lan. max (s; r)$$

= S kolika čísly se shoduje $L + qi$
 $R \in \{0;1\}$
 $M = \{0;1\}$